

La bossa o la borsa

R. V. i A.

Ja és sabut que, en català, no vol dir el mateix **bossa** que **borsa**. I que el segon és el que designa el lloc on es negocien els valors mobiliaris. De fet, tant l'un com l'altre provenen del llatí tardà *BURSA*, com el castellà *bolsa*, el francès *bourse* o l'italià *borsa*.

Ara bé, el terme *borsa*, tot i que els diccionaris només el recullen com a provinent del mateix mot llatí, ja que fins i tot hauria estat l'única forma catalana en un determinat estadi de la història de la llengua —abans que *bossa* es consolidés—, sembla que pot tenir un altre origen, o si més no que es poden haver creuat orígens diversos.

El diccionari francès *Le Petit Robert* i l'italià *Garzanti* recullen, en l'apartat d'etimologia dels termes econòmics, *bourse* i *borsa* respectivament, una possible relació amb el nom d'una plaça i d'un palau de Bruges on, al segle XIV, tenien lloc les operacions de mercat corresponents. Sigui com sigui, només el català té dos mots diferents per a designar els dos conceptes, que tenen una relació evident.

A l'hora de fer derivats, sobretot en llenguatges d'especialitat o en registres elevats, sovint hom recorre als cultismes, és a dir que no formem el nou mot a partir de l'arrel catalana, sinó de l'arrel llatina. Així ens trobem parelles de mots que, pel fet d'haver-se format seguint un camí o l'altre, tot i tenir una mateixa arrel comuna, la llatina, pertanyen a registres o a camps diferents (per exemple, *cadira* - *cadiraire*; *càtedra* - *catedràtic*). Això, doncs, és el que hauria passat amb el mot *borsa* en català. I en castellà passa amb l'adjectiu *bursátil*. Aquest adjectiu, en canvi, en català s'ha format a partir del mot ja consolidat: **borsari** -**ària**, que és l'única forma normativa que significa tot allò que és 'relatiu a les operacions de borsa i als valors que s'hi cotitzen'. L'altre derivat existent en català és **borsista** 'persona que es dedica a fer operacions borsàries'.